

KOKOONTUMISTILOJEN SELVITYS YLÄ-SAVOSSA - HANKKEEN (155643) LOPPURAPORTTI

KEHITTÄMISYHDISTYS
YLÄ-SAVON VETURI RY

16.3.2021

TEKIJÄ: PÄIVI KOIVULUOMA

*Ylpeästi
yläsavolainen*

Sisällys

1. KEHITTÄMISYHDISTYS YLÄ-SAVON VETURI RY	2
2. KOKOONTUMISTILOJEN SELVITYS YLÄ-SAVOSSA (155643)	2
3. YHTEENVETO HANKKEESTA	2
4. RAPORTTI.....	3
4.1 HANKKEEN TAVOITTEET	3
4.1.1 Ylemmän tason tavoitteet	3
4.1.2 Tarkempi kuvaus tavoitteista	3
4.2 TOTEUTUS	4
4.2.1 Toimenpiteet.....	4
4.2.2 Aikataulu	11
4.2.3 Resurssit	11
4.2.4 Toteutuksen organisaatio	11
4.2.5 Kustannukset ja rahoitus	11
4.2.6 Raportointi ja seuranta	12
4.2.7 Toteutusolelutukset ja riskit	12
4.3. YHTEISTYÖKUMPPANIT	13
4.4 TULOKSET JA VAIKUTUKSET	13
Kokoontumistilojen määrä ja tyyppi	13
Kokoontumistilojen käyttö ja käytön jatkuvuus	14
Kokoontumistilojen kunto ja kunnostustarpeet	15
Ilmastoystävällisyys ja energiatehokkuus	15
Kokoontumistilojen käyttöpotentiaali tulevaisuudessa	16
5. ESITYKSET JATKOTOIMENPITEIKSI	18
6. ALLEKIRJOITTAJAT JA PÄIVÄYS	19

1. KEHITTÄMISYHDISTYS YLÄ-SAVON VETURI RY

Hankkeen toteutti Pohjois-Savon maakunnassa toimiva Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Veturi ry (y-tunnus 1599214–5), joka on perustettu 1999 ja se on toiminut kaksi ohjelmakautta Leader-ryhmänä.

Hankkeen vastuushenkilönä ja yhteyshenkilönä toimi toiminnanjohtaja Minna Partanen. Käytännön työntekijänä toimi 1.1.2021–31.12.2021 hanketyöntekijä Päivi Koivuluoma. Lisäksi Savonia AMK:n res-tonomiopiskelija Tuula Ruotsalainen suoritti hankkeessa kylämatkailua arvioivan harjoittelun ajalla 15.3.- 30.6.2021.

2. KOKOONTUMISTILOJEN SELVITYS YLÄ-SAVOSSA (155643)

Kokoontumistilojen selvitys Ylä-Savossa (KoSe) – hanke toteutettiin 1.1.-31.12.2021. Hanke on kehittä-mishanke ja sen kohdennettu toimi 7.1 selvitykset ja suunnitelmat.

3. YHTEENVETO HANKKEESTA

Kokoontumistilojen selvitys Ylä-Savossa -hanke toteutettiin Ylä-Savon Veturin (Veturi) toiminta-alueen seitsemässä kunnassa: Iisalmi, Keitele, Kiuruvesi, Lapinlahti, Pielavesi, Sonkajärvi ja Vieremä.

Hankkeessa kerättiin monipuolisesti tietoa yhteisölliseen toimintaan käytettävistä tiloista sähköisellä ennakkokyselyllä ja tutustuttiin yhteensä 70 tilaan. Tarkempi katselmus tehtiin 63 tilalle. Katselmusten aikana tilojen hallinnoijatahoja aktivoitiin pohtimaan tilojen uusia ja käyttöä lisääviä tai monipuolistavia käyttötapoja sekä energiatehokkuutta ja ilmastoystävällisyyttä kokonaisuutena tilojen käytössä. Seitsemälle tilalle teetettiin rajattu kuntoarvio. Opintomatka Keski-Suomeen järjestettiin yläsavolaisille toimijoille lokakuun lopulla.

Hankkeen kohderyhmänä olivat yhteisöllisen toiminnan mahdollistavien kokoontumistilojen omistaja- ja hallinnoijatahot sekä asuin- ja muita kiinteistöjä ja tontteja omistavat alueen asukkaat. Tyhjästä asuinkiinteistöistä ei saatu riittävästi tietoa, jotta hankkeen tavoitteena ollut ko. tilojen kartoitus olisi voitu toteuttaa.

Tiedottamista toteutettiin monikanavaisesti suoraan toimijoille ja kuntiin sekä viestimällä hankkeesta Veturin verkkosivilla, Veturi-tiedotteessa, sekä paikallisradion, paikallislehtien että sosiaalisen median välityksellä.

Hanke toteutui pääasiallisesti hyvin. Tietoa saatiin runsaasti ja kohtaamiset kasvatusten toimijoiden kanssa osoittautuivat arvokkaaksi. Hankkeessa koottua tietoa välitettiin luvanvaraisesti Pohjois-Savon Kylät ry :lle kylätalorekisteriin ja verkkosivuille mm. tilojen näkyvyyden edistämiseksi ja sen myötä mahdollisen vuokrauksen lisäämiseksi. Lisäksi katselmusten aikana kerättyä kokoontumistilojen turvallisuuteen liittyviä tietoja välitettiin Pohjois-Savon Kylille vuoden 2021 lopulla käynnistyneeseen Arjen turva -hankkeeseen.

Kartoituksesta saatavaa tietoa hyödynnetään arvioitaessa Veturin nykyisen strategian toteutumista ja vaikutuksia Ylä-Savossa sekä rahoituksen kohdentumista tarkoituksenmukaisiin ja aktivoiviin toimenpiteisiin.

4. RAPORTTI

4.1 HANKKEEN TAVOITTEET

4.1.1 Ylemmän tason tavoitteet

Kaksiosaisen hankkeen tavoitteena oli

1. kartoittaa kylien kokoontumistiloja ja vastaavassa yhteisöllisessä käytössä olevien tilojen käyttöasetta ja -potentiaalia tulevien vuosien aikana sekä selvittää näiden kokoontumistilojen kunnostustarpeita. Lisäksi selvitettiin tilojen hallinnoijien kiinnostuneisuutta energiatehokkaisiin ja ilmastoystävällisiin ratkaisuihin.
2. kartoittaa maaseudun tyhjiä kiinteistöjä ja tontteja tarjottavaksi pysyvästi tai väliaikaisesti alueelle muuttaville tai monipaikkaisille yhteistyössä alueen lähiyhteisöjen kanssa.

4.1.2 Tarkempi kuvaus tavoitteista

Selvityshankkeen yltävöitteiden toteutumiseksi sen osatavoitteina oli

1. Koota ja tavoittaa Ylä-Savon kokoontumis-, harraste- ja kesäteatteritilojen hallinnoijatahot
 - Veturin asiakasrekisteristä ja saapuneista kyselyistä sekä edellisillä ohjelmakausilla rahoitusta saaneiden tilojen hallinnoijista
 - sidosryhmiltä kuten Pohjois-Savon kylät ry ja Suomen Metsästäjäliiton Pohjois-Savon piiri sekä seurojentalot.fi-sivustolta
2. Järjestää tiedotuskiertue ja -kampanja
 - kuntiin sekä kylä- ja yhdistysparlamenttien tilaisuuksiin hankkeen tavoitteista kartoittaa kokoontumistilat sekä tyhjät tai vajaakäytöllä olevat alueen kiinteistöt yhteistyössä alueen asukkaiden kanssa
 - uusien toimijoiden tavoittamiseksi
3. Toteuttaa kysely
 - seuroille, yhdistyksille ja järjestöille. Lähetetään kuntiin sähköinen ennakkokysely välitettäväksi yhdistystoimijoille sekä kylä- ja yhdistysparlamenttien tai vastaavien jäsenyhteisöille käyttämistään ja hallinnoimistaan tiloista
4. Kerätä tietoa
 - alueen yhteisöllisen toiminnan mahdollistavien kokoontumistilojen
 - määrästä ja sijainnista suhteessa muihin lähialueen kokoontumistiloihin
 - tilojen käyttöasteesta sekä käytön kestävästä jatkuvuudesta
 - nykyisestä kunnosta ja ajankohtaisista kunnostustarpeista, joiden myötä niiden käyttö pysyy aktiivisena, kasvaa ja/tai monipuolistuu
 - hallinnoijien kiinnostuksesta ilmastoystävällisen ja uusiutuvan energian käyttöön siirtymisestä sekä tilojen energiatehokkuuden lisäämisestä
5. Osallistaa ja aktivoida
 - tilojen hallinnoijatahot kokoontumistilansa katselmukseen ja kunnostustarpeiden arviointiin

- tilojen hallinnoijatahot keskusteluun tilojen käytön lisäämisestä, monipuolistamisesta ja kehittämisestä
 - lähiyhteisön toimijat oman alueen elävöittämiseksi. Alueen asukkaat ja yhteisöt osallistetaan välittämään tietoa kiinnostuksesta kartoittaa alueen tyhjiä omistusasuntoja ja muita tiloja.
6. Teettää kuntoarvio tarvelähtöisesti osaan tiloista.
 7. Järjestää opintomatka alueen toimijoille Keski-Suomeen mallintamaan toimivia kylätoiminnan tai tilojen käytön käytäntöjä
 8. Koota kokoontumistiloista tietopaketti
 - Veturille
 - kunnille tiedoksi oman alueensa tiloista ja niiden käytöstä
 - hyödynnettäväksi laajasti maaseudun kehittämisessä myös jatkossa
 9. Selvittää
 - millaista rekisteriä tai luetteloa alueen toimijoiden (esim. yhteyshenkilö kyläyhdistyksestä) on mahdollista ylläpitää tyhjiä kiinteistöistä. Selvitetään jo ennalta tällaisen toiminnan oikeanlaisia käytäntöjä ja luodaan pohjaa toiminnan aloittamiseksi.

4.2 TOTEUTUS

4.2.1 Toimenpiteet

Tammi- maaliskuu

Toimijoiden tietojen koonti

Kokoontumistilojen selvitys Ylä-Savossa-hanke (jatkossa hanke) käynnistyi tammikuussa hankkeen aikataulutuksella sekä erilaisia kokoontumistiloja omistavien ja hallinnoivien toimijoiden yhteystietojen koonnilla myöhempää ennakkokyselyn lähettämistä varten. Tietoa kokoontumistiloista kerättiin Veturin asiakasrekisteristä, arkistoista (Kokoontumistilat kuntoon-hanketoimijat), alustavista tilojen kunnostamiseen liittyvistä hankekyselyistä sekä seurantalot.fi- ja Pohjois-Savon Kylät ry:n kylätalot sivustoilta. Lisäksi koottiin alueen kuntien kylä- ja yhdistysparlamenttien yhteystietoja sekä tietoa kevään 2021 aikana järjestettävistä tilaisuuksista hankkeesta tiedottamiskiertuetta varten ja laadittiin sitä varten esittelyaineisto. Hankkeelle perustettiin myös oma alasivu Veturin verkkosivuille.

Tiedottaminen

Helmikuussa suunniteltiin viestintää varten some- ja verkkojulkaisujen ilmettä ja kuvattiin hankkeen viestintämateriaaleja Runnilla. Hanke esiteltiin hallitukselle 4.2 kokouksessa. Hallituksen jäsenille jaettiin hankkeesta tiedottavaa flyeria, johon tehtiin ennakkokyselyyn ohjaava QR-koodi. HighwaySavon tiedottajan osaamista ja verkostoja hyödynnettiin 5.2 nauhoitetun kokoontumistilojen ennakkokyselymainoksen toteuttamisessa Radio Sandelsiin. Radiomainosta soitettiin neljän viikon kampanjan aikana kaikkiaan 240 kertaa.

Radio Sandels haastatteli Veturilaisia 9.2, jolloin hanketyöntekijä kertoi lähetyksessä kokoontumistilojen selvityshankkeesta ja toiminnanjohtaja Veturin ajankohtaisista asioista. Haastattelussa mainostettiin samalla viikolla avautuvaa ennakkokyselyä.

Hankkeesta ja ennakkokyselystä tiedotettiin kuntien kylä- ja yhdistysparlamentteja sekä kuntayhteyshenkilöitä ja pyydettiin näitä jakamaan tietoa edelleen sähköpostilistoillaan. Suunniteltu hankeinfo kiertue katsottiin lopulta aiheelliseksi jättää toteuttamatta alkuvuoden epävarman koronatilanteen takia. Myös kunnat peruivat suuren osan kylä- ja yhdistysparlamenteista alkuvuoden 2021 koronatilanteen takia. Vain Vieremän tilaisuus järjestettiin 25.2, johon hanketyöntekijä osallistui etänä. Sonkajärven kylä- ja yhdistysparlamentin peruunnuttua helmi-maaliskuulta, huhtikuulle siirretyn asialistan pituuden takia, hankkeesta ja sen tavoitteista välitettiin tiedote Sonkajärven yhteyshenkilölle tilaisuudessa esitettäväksi. Huhtikuussa 13.4 hanketta esiteltiin myös Pohjois-Pielaveden kylät ry:n kokouksessa.

UUSIA IDEOITA & UUTTA TOIMINTAA

**ONKO KYLÄLLÄSI
YHTEINEN KOKOONTUMISTILA?**

KERRO SIITÄ MEILLE!
WWW.YLASAVONVETURI.FI

**Vastaa sähköiseen kyselyyn
helposti verkossa!**

Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Veturi ry:n
Kokoontumistilojen selvityshanke Ylä-Savossa
selvittää yhteisessä käytössä olevien tilojen
kehittämissuunnitelmia ja -tarpeita.

LUE LISÄÄ WWW.YLASAVONVETURI.FI

Päivi Koivuluoma, hanketyöntekijä
puh. 040 163 4605
paivi.koivuluoma@ylasavonveturi.fi

Alueen paikallislehdissä hankkeesta tiedotettiin viikoilla 6-8. Tietoa hankkeesta julkaistiin juttumuotoisina ja kyselyä mainostettiin maksettuina lehti-ilmoituksina. Yläsavalaiseen laadittiin advertoriaali, joka julkaistiin 25.2. Pääsiäisen aikaan 29.3-4.4.2021 hankkeen kyselyä markkinoitiin maksullisella mainoksella Facebookissa. Hanketyöntekijä jakoi kyselylinkkiä Facebookissa myös löydettyihin kylätoimijoiden ryhmiin tai sivustoille. Tiedotusta tehtiin riittävästi. Huolimatta aktiivisesta ilmoittelusta eri medioissa, katselmuskiertueella toimijoilta kysyttäessä, valtaosa (40 vastaajaa, 63%) kertoi saaneensa tiedon hankkeesta ja kyselystä sähköpostitse.

Ennakkokysely ja katselmusaikataulun laatiminen

Sähköinen kokoontumistilojen nykyistä käyttöä ja tulevia kunnostustarpeita kartoittava ennakkokysely laadittiin Google Forms-sovelluksella, jonka pohjana käytettiin Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n luvalla vv. 2016–18 toteutetun Wolmar -hankkeen tuottamaa Excel-muotoista selvityskorttia. Selvityskortissa on omille välilehdille koottu mm. rakenteelliset tiedot, tilojen käyttö sekä varustetaso. Osa kokoontumistilojen tiedoista päätettiin jättää selvitettäväksi vasta katselmuskiertueella, jotta kysely pysyisi kohtuullisen pituisena, helposti vastattavana ja keskittyisi perustietojen keräämiseen.

Ennakkokyselyyn sisällytettiin kysymykset mm. tilojen omasta ja muiden käytöstä sekä niiden käyttöta-voista ja -asteesta. Lisäksi toimijoilta pyydettiin numeerista arviointia tilan kunnosta, kunnostustarpeista ja käyttöä lisäävistä tai monipuolistavista toimenpiteistä. Jo ennakkokyselyssä selvitettiin kiinnostusta energiatehokkuuden lisäämiseen ja ilmastoystävällisiin ratkaisuihin. Näiden tietojen pohjalta oli tarkoitus rajata ulos harvemmillä käytöllä olevia sekä huonokuntoisimpia tiloja, mikäli rajausta olisi jouduttu tekemään. Kyselyn ilmasto- ja energiatehokkuusaiheiset kysymykset laadittiin ympäristöhallinnon verkkopalvelun tietoja hyödyntäen.

Ennakkokyselyn tietoturvaseloste laadittiin mahdollistamaan tietojen luovutus luvanvaraisesti Pohjois-Savon Kylät ry:lle kyläalorekisteriin ja verkkosivuille. Kyselyyn lisättiin myös muita kokoontumistiloja kartoittava kyselyn osa, jolloin kaikki kokoontumistiloja käyttävät voivat vastata kyselyyn. Tällä haluttiin saada tietoa myös esim. kuntien kokoontumiseen tarjoamien tilojen käytöstä, viihtyisyydestä ja käyttöön soveltuvuudesta.

Kyselylinkki julkaistiin viikolla 6 hankkeen verkkosivulla ja lähetettiin yhdistystoimijoille saatteineen. Linkkiä jaettiin suoraan asiakastiedoista kootuille toimijoille, seurantalot.fi-verkkosivuilta poimittuihin

yhteystietoihin sekä sidosryhmille vastattavaksi tai edelleen lähetettäväksi. Huhtikuun alussa kyselyä lähetettiin toistamiseen sähköpostitse usealle kymmenelle kyselyyn vielä vastaamattomalle toimijalle. Alustava suunnitelma Metsästäjäliiton osoitteiston hyödyntämisestä hylättiin, koska kyselylinkkiä ei olisi saatu jakelulistasta kautta välitettyä helposti pelkästään yläsavolaisille toimijoille.

Kyselyvastauksien kertymistä seurattiin tasaisesti kyselyn aukiolon ajan ja tilojen sijainteja merkittiin fyysiseen karttaan helpottamaan alustavaa katselmuskiertueen reititystä ja aikataulutusta. Kyselyyn kerättiin vastauksia huhtikuun alkuun asti, mutta kyselyä ei virallisesti suljettu missään vaiheessa.

Harjoittelija arvioimaan alueen kylämatkailupotentiaalia

Restonimiopiskelija Tuula Ruotsalainen aloitti 15.3 hanketyöntekijän ohjauksessa syventävän harjoittelun, mikä mahdollisti matkailunäkökulman lisäämisen kokoontumistilojen selvityshankkeeseen. Harjoittelijan työpanos lisättiin hankesuunnitelmaan ja -budjettiin. Katselmusaikataulu suunniteltiin siten, että kaikilla kyselyyn ilmoitetuilla kokoontumistiloilla ehdittäisi vierailla harjoittelun aikana – 30.6.2021 mennessä. Tästä syystä päädyttiin ratkaisuun olla hyödyntämättä kuntien teknisiä toimia kuntokatselmuksissa, sillä aikataulujen yhteensovittaminen tilojen hallinnoijien, teknisten toimien ja katselmusaikataulutavoite huomioiden olisi ollut haasteellista.

Huhti-kesäkuu

Kokoontumistilojen katselmus, tiedonkeruu, tiedottaminen ja kohteiden kuvaus

Ennakkokyselyn vastaamisen ollessa vielä aktiivisessa vaiheessa, hanketyöntekijä alkoi laatia lomaketta kokoontumistilojen katselmusta varten Wolmar-hankkeen selvityskortin pohjalta. Ennakkokyselystä oli kertymässä jo runsaasti selvityksen tavoitteiden mukaista tietoa. Katselmuksista koottavaa, mahdollisimman monia tahoja hyödyttävää tietoa pohdittiin yhdessä Pohjois-Savon Kylät ry: n kyläasiamiehen kanssa. Kokoontumistilojen esim. juhlaikäyttövuokrauksen kannalta, tiloista oli hyödyllistä saada esim. astiastojen, istuma- ja ruokailupaikkojen määrä sekä kokousvälineiden ja muun välineistön varustetaso. Pohjois-Savon Kylien suunnitteilla olleen Arjen turva -hankkeen ja kylätoimijoiden itsesä hyödyttämiseksi, katselmuskiertueella päätettiin selvittää myös keskeisimpiä kokoontumistilojen turvallisuusasioita. Edellisten lisäksi pyrittiin selvittämään myös tilojen soveltuvuutta etätyöskentelyyn. Näiden pohjalta laadittiin tiivis Word-muotoinen lomake.

Kyselyyn vastanneita oli kaikkiaan 86. Näistä 68 olivat kokoontumistilojen omistajia tai hallinnoijia. Kahden tilan osalta kyselyyn oli vastattu kahdesti. Katselmusten rajausta ei siten tarvinnut tehdä, sillä jo ennakkokyselyn tuloksista selvisi, että ilmoitetut tilat jäisivät alle 70 tilan ennakkoon asetetun raja-arvon. Näin ollen kaikki kyselyyn ilmoitetut tilat päätettiin sisällyttää katselmukseen.

Kiertue aloitettiin tutun toimijan tilan katselmuksella 9.4, jossa oli tarkoitus myös kokeilla laaditun lomakkeen toimivuutta. Lomake päätettiin muokata sähköiseksi Google Forms -lomakemuotoon, jolloin katselmuksissa kootut tiedot tallentuisivat suoraan Sheets -taulukkoon. Seuraavissa kahdessa kohteessa kuitenkin todettiin sähköisen lomakkeen täytön haasteet vuorovaikutteisissa tilanteissa ja Forms-lomake muotoiltiin uudelleen tulostettavaksi Word-lomakkeeksi. Yhteneväisyys pyrittiin säilyttämään, jotta tietojen syöttö jälkikäteen olisi mahdollisimman nopeaa.

Ennakkokyselyyn vastanneet ryhmiteltiin kokoontumistilojen omistajien ja hallinnoijien osalta kunnittain ja merkittiin loput tilat karttaan. Vastauksista eroteltiin muut kokoontumistiloja käyttävät tahot. Tilojen hallinnoijatahoihin otettiin yhteyttä puhelimitse ja pyrittiin sopimaan katselmuksia samalle päivälle mahdollisimman lähelle toisiaan.

Katselmusten tavoitteena lisätietojen keräämisen lisäksi oli haastatella toimijoita ja aktivoida heitä ideoimaan tilojensa uusia käyttömahdollisuuksia sekä keskustella tilojen käytöstä ja kunnosta todellisessa kohteessa. Katselmuskiertueella jaettiin myös infoa kesän 2021 aikana käyttöönotettavasta Matka-parkki.com -sovelluksesta, jonne toimijat voisivat halutessaan ilmoittaa kokoontumistilojensa ulkoaluetta matkailuautoilijoiden ja -vaunuilijoiden yöpymiseen. Lisäksi pyynnöstä jaettiin tiedotetta YTYÄ! -hankkeen myöhemmin kesällä perustettavasta etätyötilat -verkkosivustosta, jonne toimijoiden olisi niin ikään mahdollista ilmoittaa tilojensa vuokrauksesta em. tarkoitukseen. Touko-kesäkuun vaihteessa kiertueella tavatuille toimijoille jaettiin myös ViSEnet -esitettä Maaseutumatkailu kylän mahdollisuutena-verkkotilaisuudesta.

Huhtikuussa tiloja kierrettiin yhteensä 16kpl Pielavedellä ja Kiuruvedellä. Toukokuussa kokoontumistiloja kierrettiin yhteensä 24kpl, lähes kaikissa Ylä-Savon kunnissa. Kesäkuun aikana kierrettiin loput kyselyyn ilmoitetut alueen 27 kohdetta. Keskimäärin katselmuspäivinä vierailtiin 2-4 kohteessa. Kokoontumistilojen katselmusten välipäivinä tiloista paikan päällä kerättyjä tietoja syötettiin Forms-lomakkeelle, aikataulutettiin seuraavia käyntejä ja koottiin kohteista otettuja kuvia ja tehtyjä havaintoja erilliseen dokumenttiin jatkotyöstöä varten. Harjoittelija kokosi kylämatkailun kehittämisen havainnoistaan omaa dokumenttia.

Elo-syyskuu

Asuinkiinteistöjen kartoitus

Alkuvuodelle suunnitellun tiedotuskiertueen toteutumattomuus ei mahdollistanut keskustelua kasvotusten alueen asukkaiden kanssa kylä- ja yhdistysparlamenteissa, joissa tämän osa-alueen keskusteluja olisi ollut luontevinta käydä. Kiinteistökartoituksen suurimmaksi haasteeksi osoittautui saada tietoa tyhjästä kiinteistöistä sekä huolehtia tarkasti, ettei toiminta vähäisiltäkään määrin muistuta kiinteistövälitystoimintaa.

Hankkeen asuinkiinteistöjen kartoitukseen liittyen hanketyöntekijä ja Vieremän hallitustoimija pitivät ideointipalaverin 9.3 Vieremällä Nissilässä, missä pohdittiin erilaisia kei-

noja tuoda esille potentiaalisia alueella olevia kiinteistöjä, asumiskampanjoiden toteuttamisia sekä alueen asukkaiden mahdollisuuksia osallistua tai tarjota tällaisia kokeiluja. Selvityshankkeen luonteen mukaisesti mihinkään konkreettisiin toimenpiteisiin ei ollut hankkeen puitteissa kuitenkaan tarkoitus ryhtyä. Asumisteemasta saatiin Veturille vain kaksi yhteydenottoa, joista toinen tarjosi kiinteistöään

myytäväksi/ostettavaksi ja toinen etsi vuokrattavaa asuntoa. Molemmat henkilöt olivat alueella asujia. Alueen tyhjästä asuinkiinteistöistä koetettiin saada tietoa vielä kokoontumistilojen katselmuskiertueella tavatuilta toimijoilta, mutta tiedustelut eivät tuottaneet tulosta.

Hanketyöntekijä oli yhteydessä Leader-Mansikan rahoittaman Vesannon ja Leppävirran alueella toimivan Maaseudun uudet asumisratkaisut (MASU) -hankkeen projektipäällikköön tarkoituksena selvittää millä tavoin MASU-hankkeessa oli tavoitettu asunnonomistajia ja mitä havaintoja asuinkiinteistöjen osalta oli jo tehty. MASU-hanke on koonnut oman hankkeensa tietoja verkkosivustolle maalle-muutto.fi. Hankkeen projektipäällikkö kertoi hankkeessa toteutetuista asumiskokeiluista sekä asuinkiinteistöjen omistajien heikohkosta tavoitettavuudesta. MASU-hankkeessa oli pyritty tavoittamaan mm. perikuntia tiedottamalla hankkeesta perunkirjoitustilaisuuksissa. Hankkeessa yritetään saada vähäisellä käytöllä olevat kohteet vuokralle tai myyntiin mahdollisimman nopeasti sekä tarjota apua autotalojen vuokraamiseen tai myyntiin. Näiden kiinteistöjen omistajien on todettu olevan usein iäkkäitä, joten konkreettista apua tarvitaan mm. kuvaamiseen ja netin käyttöön.

Avuntarpeen digitaalisten laitteiden ja ohjelmien käyttöön vahvasti myös kesäisessä kylätahtumassa tavattu Tuottava mökki -hankkeen projektipäällikkö. Em. hankkeessa tavoitteena on kartoittaa alueen vapaa-ajanasuntoja ja niiden vuokraamisesta kiinnostuneita omistajia. Näiden lisäksi hankkeessa on tarkoitus kartoittaa vuokraustoiminnan toteuttamisesta kiinnostuneet toimijat, tuotteistaa vuokrattavat kohteet ja toiminnassa tarvittavat tukipalvelut. Keskustelussa projektipäällikön kanssa tuli esille, etteivät useimmat – useimmiten iäkkäät mökkien omistajat koe kiinteistöjensä tietojen saamista nettiin välttämättä kovinkaan helpoksi ja voi siten olla merkittäväkin syy niiden vähäiselle vuokraukselle.

Jo keväällä tyhjen kiinteistöjen tilanteesta yleisesti tiedusteltaessa, Keiteleen kunnan teknisestä toimesta kerrottiin odotetusti, ettei kiinteistöistä voida välittää tietoa kolmansille osapuolille. Viestintää ja tiedotusta asuinkiinteistöjen kartoituksesta olisi siten tullut tehdä suoraan alueen asukkailla ja kesäasukkailla. Yksisuuntaisesti viestittäessä tulokset jäivät odotetusti vähäisiksi, kuten myöhemmin keuhalla kylätahtumassa tavoitettu Tuottava mökki -hankkeen projektipäällikkö tiesi kertoa. Kyseisessä hankkeessa vapaa-ajan asuntojen omistajille oli soitettu mm. robottipuheluja, mutta vain pieni osa oli ottanut yhteyttä takaisinpäin.

Hanketyöntekijä ja harjoittelija osallistuivat 14.4 ja 12.5 Suomen Kylät ry: n järjestämiin Kylälle asumaan -verkkotilaisuuksiin, joiden tavoitteena on tehdä tutuksi maakuntien kyliä ja näiden yhteisöjä ja toimintaa. Tilaisuuksiin osallistumisista haluttiin saada lisäideoita hankkeen asuinkiinteistöjen kartoitukseen, jotta osa-alueen tavoitteita olisi mahdollista edistää tehokkaammin hankkeen jälkipuoliskolla. Konseptin hyödyntämistä pohdittiin Pohjois-Savon kylät ry: n kyläasiamiehen kanssa myös laajemmin; helposti täytettävällä Powerpoint-pohjalla esiteltyjä kyliä olisi mahdollista koota esimerkiksi Suomen Kylien ylläpitämälle maalleasumaan.fi -sivustolle, missä on nähtävillä myös Kylälle asumaan -verkkotilaisuuksien kylien esittelyvideot. Hanketyöntekijä osallistui lisäksi maaseutuverkoston monipaikkaisuuden mahdollisuudet -työryhmän järjestämään Monipaikkaisuuden hanketreffit -webinaariin 24.8.

Asuinkiinteistöjen kartoituksen osa-alue jäi kaikesta asiaan perehtymisestä huolimatta hankkeessa vaillinaiseksi.

Tilojen tiedot ja tietojen käyttö

Kokoontumistiloista kerätyistä tiedoista (ennakkokysely ja katselmukset) saatiin Veturille kattava rekisteri käytetyimmistä tiloista, niiden sijainnista sekä hallinnoijatahoista yhteystietoineen. Rekisteriä hyödynnettiin heti elokuussa, kun kokoontumistilojen hallinnoijoille välitettiin ennakkotieto OKM: n elokuussa avautuvasta seurantaloiden korona-avustushausta.

Ennakkokyselyn yhteydessä pyydetyn sekä katselmuskäynneillä suullisesti varmistetun luvan perusteella n. 50 tilan tiedot välitettiin syyskuussa Pohjois-Savon Kylät ry: n kylärekisteriin sekä laitettavaksi näkyville kylätalot kokoavalle sivustolle. Turvallisuutta kartoitettavia tietoja välitettiin niin ikään Pohjois-Savon Kylille Kokoontumistilojen selvityshankkeen aikana hakuvaiheessa olleen Arjen turva -hankkeen

hyödynnettäväksi. Mainitun hankkeen tavoitteena on kartoittaa Pohjois-Savon alueen kylien turvallisuuskysymyksiä sekä kouluttaa ja edistää pilottikylien turvallisuusasioita yhdessä turvallisuusalan toimijoiden kanssa.

Tietoa kokoontumistiloista, niiden kunnostustarpeista ja käyttöpotentiaalista koottiin myös kuntakohdaisiksi katsauksiksi välitettäväksi kuntatoimijoille sekä valtuustoille. Hankkeen tuloksista viestimiseksi laadittiin koonteja ja analyyseja toimitettavaksi Piirre-viestintäyritykselle, jolta tilattiin hankkeen keskeisiä tuloksia esittelevät materiaalit. Materiaalien ilmeeseen hyödynnettiin Leader-siluettikuvituksen pohjia.

Loka- joulukuu

Kuntoarviot

Ennakkokyselyssä vastaajilta kysyttiin, tarvitsivatko nämä apua kuntoarvion toteuttamisessa, johon myöntävästi vastasi 17 toimijaa. Katselmuskiertueella yhden tilan katsottiin myös hyötyvän kuntoarvion teettämisestä, joka lisättiin arviota toivoneiden tilojen listaan. Kuntoarvioitavat tilat valittiin tilojen käytön aktiivisuuden, sijainnin (suhteessa muihin), kriittisimpien rakenteellisten kuntoarviointitarpeiden perusteella (esim. vesikatto, perustukset/alapohja jne.). Arvioitavien tilojen tuli myös olla toimijatahon omistuksessa, mikä rajasi ulos ne tilat, jotka olivat yhteisöjen hallinnoimia, mutta joko kunnan tai yksityisen omistamia. Kartoitukseen valittiin kriteeristön mukaisesti Veturin strategiaryhmän päätöksellä 7 tilaa (2 lisalmesta, 1 Kiuruvedeltä, 2 Lapinlahdelta, 1 Sonkajärveltä sekä 1 Vieremältä).

Tarjoukset pyydettiin kolmelta kuntoarviointeja tekevältä yritykseltä, joista yksi ei toimittanut tarjousta työkiireiden takia. Toimeksiantoon rajattiin tilan hallinnoijatahon ilmoittamat tärkeimmät kuntoarvioinnin osa-alueet. Tarjouspyynnöt pyydettiin toimitettavaksi 1.10.2021 mennessä.

Kokoontumistiloja kuntoarvioimaan valittiin lapinlahtelainen Insinööri-toimisto Rak-Fix Oy. Kokoontumistilojen hallinnoijiin oltiin yhteydessä arvioinnista, minkä jälkeen ilmoitetun yhteyshenkilön tiedot välitettiin kuntoarvioijalle. Arvioinnit toteutettiin loka- marraskuun aikana. Joulukuussa toimijat saivat kartoituksesta raportin sisältäen asiantuntija-arvion toimenpiteistä hyödynnettäväksi esim. seurantaloiden korjausavustushakemuksen liitteeksi.

Opintoretki yläsavalaisille toimijoille Keski-Suomeen

Opintomatkan tavoitteena oli käydä tutustumassa keskisuomalaisiin kyliin ja toimijoihin sekä mallintaa uusia tai toimivia yhteistyötapoja, kerätä ideoita oman toiminnan kehittämiseksi ja mahdollisesti elävöittämiseksi. Hankesuunnitelmassa opintomatkaa suunniteltiin alustavasti johonkin Keski-Suomen yhteisöjen tuki ry: n Wolmar -hankkeeseen osallistuneen toimijan tiloihin. Yhdistystori.fi -verkkosivustolla ei kuitenkaan ollut esimerkiksi suoraan nähtävillä kuvia tiloista tai karttapohjaa, joka olisi mahdollistanut vierailukohteen valinnan sijainnin perusteella. Suosituksia vierailukohteista pyydettiin Keski-Suomen Leader-Viisarista, josta neuvottiin olemaan yhteydessä Keski-Suomen Kylät ry: een.

Maakunnan kylien löytyminen Google MyMaps-karttasovellukseen koottuna Keski-Suomen kylät ry: n kylät kartalla -sivuilta helpotti alustavaa vierailukohteiden valintaa ja suositusten pyytämistä.

Aikataulutuksen sekä matkan pituuden kohtuullisuuden perusteella vierailukohdesuosituksia pyydettiin maakunnan koillisosan toimijoista

- joilla on omia kokoontumistiloja (kylätalot ym.) ja ne ovat monipuolisessa – jopa innovatiivisessa käytössä
- jotka tekevät yhteistyötä esim. kunnan ja/tai yritysten/osuuskunnan kanssa (esim. kylätaloa hyödyntäen)
- jotka ovat esimerkillisesti hyödyntäneet ympäröivän luonnon, nähtävyydet tms. esim. matkailun näkökulmasta
- jotka ovat mahdollisesti saaneet Leader-rahoitusta

Ehdotuksista vierailukohteiksi valikoitui Viitasaaren itäpuolella toimivan Pasala-Viitakankaan kyläyhdistyksen vastaremontoitu kylätalo Huvikennäs sekä Muurasjärven kylä Pihtiputaalla. Kun Opintomatkan ajankohdan (lauantai 30.10) sopivuus oli varmistettu molempien käyntikohteiden toimijoiden kanssa, matkajärjestelyjä jatkettiin nopeasti retkiohjelman ja imoittautumislomakkeen laatimisella, sekä tilausajon varaamisella. Osallistujille tarjottiin mahdollisuutta nousta tilausajon kyytiin joko Sonkajärveltä tai Iisalmesta.

Opintomatkaista tiedotettiin hankkeen verkkosivulla, Veturi-tiedotteessa, Facebookissa sekä Iisalmen Sanomissa 12.10 ja Pielavesi-Keitele -lehdessä 13.10 julkaistuissa lehtijutuissa. Kylä- ja yhdistystoimijoita tiedotettiin opintomatkaista sähköpostitse muun kohderyhmälle suunnatun tiedottamisen yhteydessä 11.10. Opintomatkaista kerrottiin paikallisille toimijoille myös Laukkalan nuorisoseuran hallituksen kokouksen ja Kokoonmistilojen selvityshankkeen suppean katselmuksen ohella 21.10.

Matkalle lähtijöitä pyydettiin ilmoittautumaan Google Forms -lomakkeella viikon 42 aikana. Osallistujia odotettiin lähtevän matkalle runsaasti, mutta retkeä edeltävään maanantaihin mennessä ilmoittautuneita oli vain 9 henkilöä. Joitain tiedusteluyhteydenottoja tuli, mutta lähtemättömyyteen vaikutti mm. hirvenmetsästyskausi. Lisäksi kaksi ilmoittautunutta joutuivat perumaan lähtönsä sairastumisen takia. Vähäisen osallistujamäärän takia tilausajoon varattiin 15-paikkainen pikkubussi.

Kaikkiaan osallistujia oli mukana hanketyöntekijän lisäksi 7 toimijaa; 4 Iisalmesta, 1 Kiuruvedeltä sekä 2 Lapinlahdelta.

Opintoretken palautteissa oltiin tyytyväisiä sekä kuljetukseen ja matkan järjestelyihin. Kohteet koettiin mielenkiintoisina ja retki antoisana sekä uusia ajatuksia herättäneinä. Hanketyöntekijä antoi itselleen kriittistä palautetta tiedottamisesta sekä aikataulutuksesta. Opintomatkaista tiedotettiin Veturitiedotteessa sekä ennen matkaa, että sen toteutumisen jälkeen. Opintomatkaista laadittiin myös oma, sisällöltään kattavampi raportti.

Hankkeen viimeistelyjä

Hanketyöntekijä osallistui 10.11 Vapaa! - Fri! –hankkeen, HYMY-teemaverkoston ja OSPA-hankkeen yhteistyössä järjestämään Yhteisöllisyys-webinaariin sekä Keski-Suomen Leader-ryhmien järjestämään Sadonkorjuun aika -seminaariin. Lisäksi osallistuttiin 11.11 Elävät kylät -hankkeen loppuseminaariin sekä 17.11 Kylän palvelut ja elämykset tuotteeksi -koulutukseen. Tilaisuuksiin osallistumisten tavoitteena oli saada ajankohtaista tietoa ja näkökulmia hankkeen jatkotoimenpiteiden ehdotuksiin. Hanke-
raporttiin lisättiin myös otteita harjoittelijan havainnoista kokoonmistilojen hyödyntämisestä retkeily- ja kylämatkailussa.

Kokoonmistilojen katselmuskiertueen havainnollistamiseksi sekä jatkossa eri tavoin hyödynnettäväksi hankkeessa kartoitetut tilat koottiin Keski-Suomen kylät ry: n sivuston innoittamana Google My

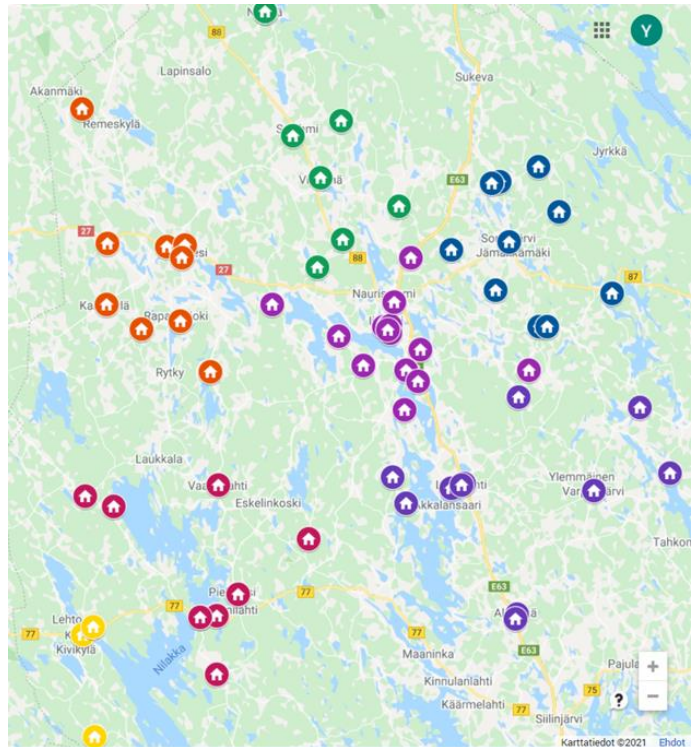

Maps -kartalle. Tilojen sijaintitietoihin lisättiin kiertueella otetut kuvat. Koontia ei vielä hankkeen loppuvaiheessa ole jaettu julkisesti ja kartan käyttösovellutukset jäävät Veturin myöhemmin päätettäväksi. Hankkeen tuloksia esiteltiin hallitukselle 9.12. Kokoontumistilojen kuntoarviointien raporttien valmistuttua ne toimitettiin tilojen hallinnoijille.

4.2.2 Aikataulu

Hankkeen toteutusaika oli 1.1.2021-31.12.2021. Aikataulu toteutui suunnitellusti. Hanke sai rahoituspäätöksen 30.3.2021. Hanke aloitettiin omalla riskillä vuoden alusta.

Hankkeen toteutus jakautui karkeasti siten, että alkuvaiheessa tammi-maaliskuun aikana kerättiin ennakotietoa sekä valmisteltiin ja tiedotettiin myöhemmin alkavasta katselmus/kartoituskiertueesta. Katselmuskiertue toteutettiin huhti-kesäkuussa hanketyöntekijän ja harjoittelijan työparityöskentelynä kokoontumistiloille jalkautumalla. Elo-syyskuussa kerättyä tietoa koottiin jatkokäyttöön eri muotoihin sekä Veturille että yhteistyökumppaneille. Hankkeen lopulla loka-joulukuussa järjestettiin suunniteltu opintomatka ja teetettiin kuntoarviot valituille tiloille. Hankkeen onnistumisen arviointia ja ajantasaisia jatkotoimenpide-ehdotuksia varten osallistuttiin myös erilaisiin verkkotilaisuuksiin.

4.2.3 Resurssit

Hankkeen kokonaisbudjetti oli 56 850,00€. Hankkeessa ei tehty talkootunteja.

Hankkeessa työskenteli hanketyöntekijä Päivi Koivuluoma 1.1.2021- 31.12.2021 80% työajalla. Lisäksi restonomiopiskelija Tuula Ruotsalainen suoritti hankkeessa työssäoppimisjakson ajalla 15.3 - 30.6.2021. Toiminnanjohtaja on vastannut talousseurannasta sekä maksuhakemuksen laatimisesta oman työn ohessa ja kustannukset on osoitettu Toimintaraha2-hankkeelle.

4.2.4 Toteutuksen organisaatio

Hanketyöntekijän työn tukena hankkeen etenemistä seurasi Ylä-Savon Veturin hallitus sekä osasta hallituksen jäsenistä koostuva strategiaryhmä. Hankkeen vastuuhenkilönä toimi toiminnanjohtaja ja käytännön toteutuksesta vastasi hanketyöntekijä Päivi Koivuluoma.

4.2.5 Kustannukset ja rahoitus

Hanke toteutui lähes täysimääräisesti toteuman ollessa 95 % ja 53 866,31 € (56 850 € myönnetty). Hanke toteutui pääosin suunnitellusti; muut vuokrat ja muut kulut alittuivat reilusti, ostopalveluissa kulut ylittyivät. Hankkeen kustannusmalli flat rate 15 % oli toimiva tähän hankkeeseen.

Muut vuokrat alittuivat merkittävästi, koska suunnitellut infotilaisuudet pidettiin etänä koronapandemian vuoksi tai jäivät pitämättä kokonaan.

Hankkeen rahoitus on hoidettu yhdistyksen kassasta. Maksatusta haetaan kerralla.

Kulut	toteuma	Hyväksytty kustannukset	Erotus	
palkkakulut	34 985,22 €	36 270,00 €	1 284,78 €	96 %
flat rate 15 %	5 247,78 €	5 440,50 €	192,72 €	96 %
ostopalvelut	5 418,02 €	6 639,50 €	1 221,48 €	82 %
matkakulut	2 169,95 €	2 500,00 €	330,05 €	87 %
muut vuokrat	145,00 €	500,00 €	355,00 €	29 %
muut kulut	5 900,34 €	5 500,00 €	- 400,34 €	107 %
KULUT YHTEENSÄ	53 866,31 €	56 850,00 €	2 983,69 €	95 %
Rahoitus	Toteuma	Budjetti		
EU 42	22 623,85 €	23 877,00 €		
Valtio 8	4 309,31 €	4 548,00 €		
Kunta 50	26 933,16 €	28 425,00 €		
Julkinen rahoitus yhteensä	53 866,31 €	56 850,00 €		
Yksityinen rahoitus, rah	- €	- €		
yksityinen rahoitus, talk	- €	- €		
Yksityinen yhteensä	- €	- €		
RAHOITUS YHTEENSÄ	53 866,31 €	56 850,00 €		

4.2.6 Raportointi ja seuranta

Hanke esiteltiin hallitukselle 4.2.2021 kokouksessa. Hallituksen jäsenille jaettiin hankkeesta tiedottavaa flyeria, johon laadittiin ennakkokyselyyn ohjaava QR-koodi. Lisäksi hallituksen jäsenille on esitelty hankkeen edistymistä hallituksen kokouksien yhteydessä sekä strategiaryhmän tapaamisissa.

Hankkeen toimenpiteistä on tiedotettu Veturin verkkosivuilla, Veturitiedotteessa, maksullisilla lehti- ja Facebook-ilmoituksilla sekä paikallisradiokampanjalla. Radiomainosta soitettiin neljän viikon kampanjan aikana kaikkiaan 240 kertaa. Lisäksi tietoa on jaettu sähköpostitse suoraan kohde- ja sidosryhmille ja hankkeen toimenpiteistä on julkaistu 9 lehtijuttua (8 paperista, 1 verkkojulkaisu) ja yksi advertoriaali. Kylätoimijoille hanketta esiteltiin etänä Vieremän kylä- ja yhdistysparlamentissa 25.2 ja Pohjois-Pielaveden kylät ry:n kokouksessa 13.4. Hankkeen tuloksia hyödynnetään Veturin strategian arvioinnissa sekä mahdollisessa kehittämishankkeessa.

4.2.7 Toteutusolehdet ja riskit

Hankesuunnitelmassa arvioitiin Kokoontumistilojen kartoituksen riskeiksi mm., ettei tilojen hallinnoijatahoja tavoiteta tai ettei katselmusta jostain syystä pääse paikan päälle toteuttamaan. Suunnitelman mukaista määrällistä rajausta 70 kartoitettavaan tilaan ei tarvinnut tehdä, sillä kyselyvastauksia ja yhteydenottoja saatiin tavoitellusti. Selvityksen tiedollisten tavoitteiden toteutumisesta olisi vaikeuttanut myös tiloista saatavan tiedon niukkuus tai tilojen hallinnoijien passiivisuus tilojen katselmuksissa. Nämä riskit eivät kuitenkaan toteutuneet, päinvastoin, tietoa tiloista ja käytöstä saatiin runsaasti ja toimijat olivat aktiivisesti ja kiinnostuneina mukana tilojen katselmuksissa.

Tyhjien asuin- ja muiden kiinteistöjen kartoituksen riskit toteutuivat lähes arvioidusti. Suunnitelmassa kuvattiin riskiksi, etteivät omistajatahot ilmoita tyhjästä kiinteistöistään Veturille kartoituksesta tiedottamisesta huolimatta. Osaltaan huonoon kiinteistöjen omistajien tavoitettavuuteen saattoi vaikuttaa se, ettei koronapandemian takia alkuvuoden 2021 aikana juurikaan järjestetty kuntien kylä- ja yhdistysparlamenttien tapaamisia, joissa kasvatusten tiedottamista hankkeen tästä osa-alueesta olisi ollut luontevaa tehdä. Ne pari yhteydenottoa, jotka saatiin, liittyivät kiinteistön tarjoamiseen ostettavaksi ja asunnon vuokraustarpeeseen. Tyhjiä asuinkiinteistöjen tilannetta alueella kartoitettiin vielä kokoontumistilojen katselmuskiertueella tavattujen toimijoiden kanssa keskusteltaessa, mutta nekään eivät tuottaneet tulosta.

4.3. YHTEISTYÖKUMPPANIT

Hankkeen aikana tehtiin läheisimmin yhteistyötä Pohjois-Savon Kylät ry: n kanssa, joka oli hanketta aloitettaessa suunnittelemassa osittain saman sisältöistä hanketta koko Pohjois-Savoon. Yhteensovittamista tehtiin tietojen keruun osalta ja sovittiin, että Veturi toimittaa kokoontumistiloja koskevan aineiston asiakkaan luvalla Pohjois-Savon kylät ry:lle.

Hankkeen alussa yhteistyötä tehtiin Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n kanssa. Se oli aikaisemmin toteuttanut Wolmar-hankkeen, jossa oli laadittu yhteisöjen kokoontumistiloista selvityskortit. Nämä toimivat pohjana omalle selvityölle.

Kuntien kylä- ja yhdistysparlamenttien yhteyshenkilöitä hyödynnettiin tiedon välittämisessä.

Asuinkiinteistöjen selvityksen valmistelussa hyödynnettiin SavoGrow: n Tuottava mökki sekä MASU-hankkeiden projektipäälliköiden tietoa. Kyläkiertoilla jaettiin tietoa eri tahojen ajankohtaisista asioista ja hyvistä käytännöistä.

Hankkeen kohderyhmiä olivat yhteisöt, jotka omistavat tai hallinnoivat kokoontumis- tai harrastetiloja.

**Hankkeessa oli mukana
63 kokoontumistilaa**

4.4 TULOKSET JA VAIKUTUKSET

Ylä-Savon Veturin vuosien 2018-19 aikana toteutetun Kokoontumistilat kuntoon -teemahankkeen jatkotoimenpide-ehdotuksena tuli esille tarve selvittää Ylä-Savon alueen yleishyödylliset kokoontumistilat sekä niiden käyttötarkoitukset ja kunnostustarpeet. Näitä tiloja arvoitiin hanketta aloitettaessa olevan reilusti toistasataa. Kokoontumistilat ovat keskeisiä alueen yhteisöjen toiminnassa ja tilojen kunnostusta ja korjauksia on hankkeilla tuettu jo aiempien ohjelmakausien aikana. Vaikka kaikkia tiloja ja niiden hallinnoijia ei Kokoontumistilojen selvityshankkeessakaan tavoitettu, selvityksestä saatiin runsaasti tietoa niistä tiloista, joissa toiminta on aktiivista ja joiden kunnostuksessa sekä ylläpidossa tavoitellaan kestävä jatkuvuutta.

Kokoontumistilojen määrä ja tyyppi

Keväällä 2021 toteutettuun kyselyyn vastasi kaikkiaan 86 toimijaa. Näistä 68 vastaajaa ilmoitti omistavansa tai hallinnoivansa ilmoittamaansa kokoontumistilaa (kahden tilan osalta kyselyyn oli vastattu kahdesti). Muut 18 vastaajaa olivat muiden tiloja kokoontumisiinsa käyttäviä, joilta kysyttiin ko. tilojen viihtyvyydestä ja soveltuvuudesta käyttöönsä.

Kyselyyn saatiin vastauksia kaikista kunnista.

Tilojen määrä vaihteli Iisalmen 15 tilasta Keiteleen 3 ilmoitettuun tilaan. Kaikkiaan hankkeessa vierailtiin 70 kokoontumistilassa, joista tarkemmin kartoitettiin 63.

Katselmuskiertueella vierailtuista 70 tilasta

- 54 on yhdistysten omistamia
(joista 2 toimijalla on omistuksessa 2 tilaa)
- 5 on kunnan omistamia

- 5 on yksityisen omistamia
- 3 on yrityksen omistamia
- 1 on yritystoimintaan verrattavassa käytössä

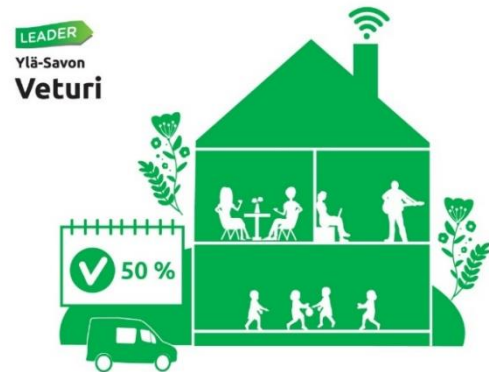
Tilatyyppit vaihtelivat seuran-, kylä- tai työväentaloista ja koulurakennuksista toimisto- ja kerhohuone-tyyppisiin tiloihin. Ensiksi mainittuja oli kartoitetuista tiloista valtaosa, lähes 33 %, koulurakennuksia 20% ja toimisto- tai kerhohuonetyyppisiä tiloja n.13%.

Kokoontumistilojen käyttö ja käytön jatkuvuus

Puolet hallinnoijista ilmoitti tilojen olevan oman yhteisön säännöllisessä käytössä viikoittain ja 24% kuukausittain. Kokoontumistiloja käytetään jo melko monipuolisesti ja tiloja omistavat tai hallinnoivat tahot tarjoavat hyvin tilojaan käyttöön myös muille. Vastaajista 29% ilmoitti tilojen olevan muiden säännöllisessä käytössä viikottain ja 29% kuukausittain.

Sellaiset toimijat, joilla omia tiloja ei hallinnassaan ole, käyttävät kyselyn vastausten perusteella usein oman kuntansa tarjoamia tai muiden yhdistysten tiloja, mutta jotkut kokoontuvat myös keskustan alueen kahviloissa.

Näiden käytettävien tilojen soveltuvuus toimijoiden käyttöön on yleisesti kohtuullinen. Toisten tiloissa kokoontujat mainitsivat omassa toiminnassa tilojen käytön haasteiksi mm. syrjäisen sijainnin, vaikeakulkuisuuden, tilojen pienuuden tai äänentoistolaitteiston tai muun laitteiston puuttumisen. Soveltuvien tilojen puuttuessa eri yhteisöt joutuvat joskus myös sopeuttamaan omaa toimintaansa käytössä oleviin tiloihin.

50 % kylien tiloista on viikoittain kyläläisten käytössä

58 % tiloista on kuukausittain myös muiden säännöllisessä käytössä

Kylien tiloissa on aktiivista ja monipuolista toimintaa

Tapahtumat

- Kokoukset
- Juhlat
- Talkoot
- Myyjäiset
- Tanssit

Harrastukset

- Kurssit
- Kerhotoiminta
- Leiritoiminta
- Liikunta
- Kuntosali
- Teatteri
- Puutarha
- Muut harrastukset

Palvelut

- Kirpputori
- Kahvio ja ruokailu
- Hieronta
- Hyvinvointipalvelut
- Matkailu
- Museo
- Etätyöpiste

Selvästi eniten tiloja käytetään kokouksiin sekä vapaamuotoisina kohtaamispaikkoina.

65% vastaajista ilmoitti tiloja käytettävän itse järjestettyihin tapahtumiin tai juhliin ja 61% tiloista vuokrataan muiden vastaaviin tilaisuuksiin. Tulos kuvaa osaltaan koronavuoden aikana erilaisten tilaisuuksien perumisesta toimijoille aiheutuneita vuokratulojen tappioita. Kartoitetuista tiloista (63) 62% niiden hallinnoijista arvioivat tilojensa soveltuvan etätyökäyttöön. Tiloista 19% koettiin soveltuvan tähän ehdollisesti. Arvioon vaikuttivat mm. tilojen kesäkäyttö sekä mobiiliverkon kuuluvuus. Ennakkokyselyssä vain 10 % vastaajista ilmoitti tilojaan käytettävän etätyöskentelyyn. Kokoontumistilojen käytön jatkuvus edellyttää aktiivisia toimijoita myös tulevaisuudessa. Tiloja on vielä pääosin pystytty pitämään yllä talkoilla ja toimijoiden yhteistyöllä, mutta jatkuvasti ikääntyvät ja vähenevät toimijat tarvitsisivat uusia aktiiveja tai yhteistyömuotoja tilojen käytössä ja kunnossa pitoon.

Kokoontumistilojen kunto ja kunnostustarpeet

Kokoontumistilojen kunto on vastausten perusteella arvioitu pääasiassa hyväksi tai melko hyväksi (n. 77%). Tiloja hallinnoivien toimijoiden arvio niiden nykyisestä kunnosta ennakkokyselyn vastausten mukaan on keskiarvoltaan 2,9, arvioasteikolla 1–4, jossa 1 on välttävä ja 4 hyvä.

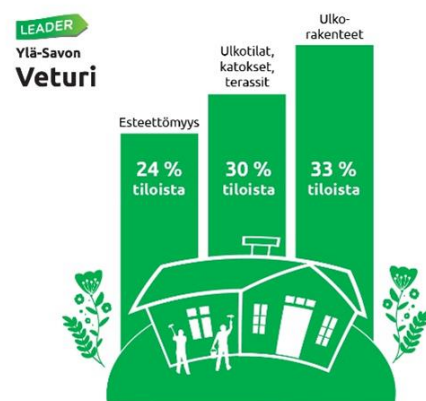
Valtaosa tulevien vuosien aikana ajankohtaisiksi tulevista kunnostustarpeista liittyy ulkoseiniin (33%), ulkotiloihin, katoksiin ja terasseihin (30%) sekä vesikattoon (26%). Myös esteettömyyden parantaminen koettiin tarpeelliseksi tai ajankohtaiseksi toimenpiteeksi 24%:ssa tiloista.

Kartoituksissa selvisi, että valtaosa kunnostus- tai muutostarpeista liittyy tilojen turvallisuuden (kaiteet, lumiesteet, tulisijat) parantamiseen ja käytettävyyteen (WC- ja saniteettitilat, keittiö- sekä varastotilat).

Tilojen käyttöä lisääviä tai monipuolistavia toimenpiteitä katsottiin olevan edelleen esteettömyyden parantaminen (30 %) sekä erilaisen tarpeistojen hankinta tai päivitys, kuten kokousvälineistö (29 %). Lisäksi myös internet-yhteyden (23 %) arvioitiin lisäävän tai monipuolistavan tilojen käyttöä. Kartoitetuista tiloista vain kahdeksassa (n. 13 %) on kiinteä internet-yhteys. Noin puolella tiloista mobiiliverkon kuuluvuus koettiin kohtuulliseksi, mutta myös kuuluvuuden katvealueita oli havaittu muutamilla tiloilla.

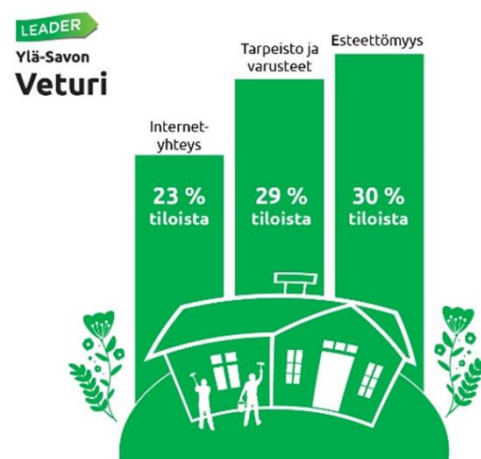
Ilmastoystävällisyys ja energiatehokkuus

Energiatehokkuutta parantavista toimenpiteistä eniten vastauksia keräsi ikkunoiden kunnostus tai tiivistys (36%), vähemmän ikkunoiden kokonaan uusiminen (17%). Myös routaeristäminen sekä lisäeristys ylä- tai alapohjaan todettiin kiinnostaviksi ja oletettavasti myös tarpeelliseksi toimenpiteiksi. Vastauksista voi päätellä, että tilojen hallinnoijat kiinnittävät huomiota enimmäkseen energian ja sähkön säästämiseen. Myös lämmöntalteenotto, energiatehokkaat laitteet ja kodinkoneet sekä läsnäolotunnisteinen LED-valaistus kiinnostivat toimijoita kohtalaisesti. Aurinkosähköpaneelista oli kiinnostunut 17% vastaajista.

Top 3 kunnostustarpeet tiloissa

Tilojen kunnossapito turvaa kylien elinvoimaisuutta

Yleisimmät tilojen käyttöä lisäävät muutostarpeet

Vähähiilisyys edistäminen on keskeistä pääasiallisesti lämmityksessä. Öljylämmityksen vaihtaminen ilmastoystävällisempään on ajankohtaista 7 tilalla (11 %). Hieman kiinnostusta herätti myös energiatehokkaat tulisijat (6 %) sekä älykäs ilmanvaihdon ja lämmityksen ohjausjärjestelmä (6 %). Suoran sähkölämmityksen vaihtaminen ilmalämpöpumppuun kiinnosti 17%: a vastaajista, varaavan sähkölämmityksen vaihtaminen ilma-vesilämpöpumppuun 8 %: a. Kartoitetuista tiloista kolmessa on käytössä maalämpö.

Ympäristö- ja ilmastoystävällisyyteen liittyvistä muista teemoista 10%: lla vierailuista tiloista on käytössään kompostori ja saman verran ennakokyselyyn vastaajista arvioi kompostoinnin joko tarpeelliseksi, ajankohtaiseksi tai tilojen käyttöä monipuolistavaksi toimenpiteeksi. Ennakokyselyn vastaajasta 4 (6 %) ilmoitti kokoontumistilalla olevan joko puutarha, palsta tai kasvihuone joko omassa tai muiden käytössä. Maisemoinnin tarpeelliseksi tai käyttöä lisääväksi tai monipuolistavaksi toimenpiteeksi arvioi ennakokyselyssä 9 vastaajaa (13 %).

Kokoontumistilojen käyttöpotentiaali tulevaisuudessa

Kokoontumistilat palvelevat parhaimmillaan alueen asukkaiden aktiivisuutta toimien palvelukeskuksina ja turvaten lähipalveluita. Hyväkuntoisia tiloja voidaan myös tulevaisuudessa käyttää laajasti ja monipuolisesti.

Energiansäästö

- rakennerratkaisuissa
- laitehankinnoissa

Kestävän kehityksen edistäminen

- kiertotalouden edistäminen (kompostointi, kierrätys)
- luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen (kukkapellot, vieraslajien torjunta)

Hiilijalanjäljen pienentäminen

- lämmitysmuodot (aurinkosähkö, varaava takka, maalämpö)

Kokoontumistilojen luontevimpia käyttäjiä myös tulevaisuudessa ovat tilojen hallinnoijat sekä alueen asukkaat. Vaikka Veturin rahoittamasta Kylät sydämillä -hankkeesta on Viereällä jäänyt elämään mm. kyläpalvelupäivät sekä ikäihmisten virkistystoiminta, muualla Ylä-Savossa vastaavia palvelumalleja on käytössä verrattain vähän. Muualla Suomessa on kylätaloille jo kehitteillä mm. digikioskeja sekä erilaisten tuotteiden toimituspalveluita. Eri puolilla maata on myös jo pitkään kokeiltu erilaisia liikkuvia terveys- ja sosiaalipalveluita, joiden tarve voi tulevaisuudessa lisääntyä erityisesti haja-asutusalueilla. Yhteisölliset tilat voivat siten palvella lä-

hialueen asukkaiden tarpeita niin terveyden, turvallisuuden, saavutettavuuden kuin ensiavun saatavuuden edistämässä tai vaikka häiriötilanteisiin varautumisessa.

Pääasiallisesti päätetyöksi mielletyn etätönnön ajatellaan edellyttävän joko kiinteää tai vähintään toimintavarmaa internet-yhteyttä, mutta työskentelytiloja saattavat tarvita muunkinlaiset etänä työskentelevät. Hankkeessa tuli esille, että kokoontumistiloissa on tyypistä riippuen hyvinkin monenlaisia tiloja, joita olisi mahdollista hyödyntää joko etätönnöläisten käyttöön tai esimerkiksi pienimuotoiseen yritystoimintaan.

Yhteisöllisiä ja ympäristöystävällisiä kokoontumistiloilla toteutettavia toimia voivat tulevaisuudessa olla erilaiset yhteishankinnat, -viljely, kierrätys, kompostointi sekä muut kiertotalouden sovellutukset, kuten

huolto, korjaus, uudelleenkäyttö ja tuotteiden yhteiskäyttöön liittyvät toimintamallit. Yhdistys- ja kylätoimijat ovatkin jo pitkään vuokranneet mm. omistamiaan astiastoja, grillejä ja juhlateltoja.

Hankkeessa harjoittelunsa suorittanut restonomiopiskelija arvioi katselmuskiertueella kokoontumistilojen hyödyntämisen mahdollisuuksia kylämatkailussa. Luontevia matkailijoille tarjottavia palveluita ovat erilaiset tapahtumat sekä esimerkiksi sotahistoriaan, suomalaiseen perinnekulttuuriin ja käsityöläisyyteen liittyvät elämykset, joille tilat antavat unohtumattomat puitteet. Muita tilojen lähiympäristöön liittyviä matkailuteemoja voisivat olla mm. kalastus, metsästys, ammunta, sienestys ja marjastus sekä niihin liittyvät toiminnot, kuten ruuanvalmistus ruokailuineen sekä hilloaminen ja luonnonyrtit.

Erilaisten tilojen piha-alueita olisi mahdollista tarjota matkailuautoilijoiden, retkeilijöiden ja muiden omatoimimatkailijoiden majoittumiseen. Lisäksi tilojen seinustoilla olisi mahdollista tiedottaa mm. alueen tapahtumista, luontokohteista ja lähipalveluista. Oheispalveluna matkailijoille voisi vuokrata mm. liikunta- ja retkeilyvälineitä sekä tarjota esim. peseytymis- ja ruuanlaittomahdollisuutta kokoontumistilan varustelu ja tilan hallinnoijan resurssit huomioiden. Osassa kartoitettuja tiloista oli järjestetty myös leiritoimintaa ja tiloilta löytyikin patjoja, peittoja ja tyyntyä jopa parille kymmenelle majoittujalle. Kesämatkailun lisäksi ainakin suurinta osaa voidaan hyödyntää myös muina vuodenaikoina tapahtuvaan matkailuun.

Kokoontumistiloilla on monia uusia käyttömahdollisuuksia

Uudet, erilaiset käyttötavat lisäävät tilojen käyttökertoja ja tuloja

Yhteisöllisyys

- kylärajat ylittävä yhteistyö
- alueen toimijoiden välinen yhteistyö
- eri ikäisten kohtaamispaikka
- tapahtumat, tilaisuudet, harrastustoiminta
- yhteisöasuminen

Kestävä kehitys

- yhteiskäyttö, yhteishankinnat
- lainauspiste, välinevuokraus
- yhteiset viljelypalstat
- kierrätys, kompostointi ja jättepisteet
- ympäristötoimet

Monipalvelukeskus

- etäpalvelupiste
- digipalvelukeskus
- paikallisia ja lähipalveluja
- etätyöpiste
- hyvinvointi- ja sote-palvelut
- kylä-, ruoka- ja luontomatkailu
- lähiruoka

5 ESITYKSET JATKOTOIMENPITEIKSI

Uusia malleja aktiivitoimijoiden mukaan saamiseksi

Hankkeessa kartoitettujen kokoontumistilojen kunnostustarpeiden ja käytön monipuolistamisen mahdollisuuksien ohella tuli aiempaa selkeämmin esille myös aktiivitoimijoiden jatkuva väheneminen ja sen myötä tiloissa tapahtuvan toiminnan jatkuvuuden vaarantuminen. Tilojen hallinnoijien kanssa käydyissä keskusteluissa todettiin, että toimijoiden väheneminen vaikuttaa myös näiden kykyyn ylläpitää hallinnoimiaan tiloja.

Vaikka kokoontumistiloja voidaan myös tulevaisuudessa käyttää monipuolisesti ja kehittää niihin uusia toimintamuotoja, tilojen kunnossapito edellyttää edelleen yhteisöllisyyttä ja talkoohenkeä. Jatkotoimenpiteenä tulisi erityisesti panostaa yhteisöjen toiminnan jatkuvuuden tukemiseen uusien toimijoiden mukaan saamiseksi.

Ylläpitokustannusten kattamiseksi tulisi lisäksi tilojen vuokrausta ja niissä vapaaehtoisvoimin järjestettäviä tapahtumia saada laajemmin markkinoitua. Vaikka hankkeessa toimijoille jaettiin tiedotteita uusista tilojen vuokrauksen ja varainkeruun malleista (etätyötilat ja matkaparkki), ei näihin juurikaan reagoitu. MASU- ja Tuottava Mökki -hankkeiden havaintojen mukaisesti, syynä saattaa olla heikko digiosaamisen taso, mikä suoraan vaikuttaa tilojen ja tapahtumien heikkoon näkyvyyteen erilaisilla verkkoalustoilla ja sosiaalisessa mediassa. Alueen ulkopuolisen yleisön saaminen esim. järjestettyihin tapahtumiin edellyttää nykyisin myös monikanavaista näkyvyyttä verkossa. Ikääntyvätkin toimijat ovat toki oppineet käyttämään internettiä ja esimerkiksi Facebookia, mutta suuri osa toimijoista ei edelleenkään koe niihin perehtymistä mielekkääksi. Verkostoitumisesta ja yhteistyöstä esim. oppilaitosten kanssa voisi asiaan kuitenkin löytyä monipuolisia ratkaisuvaihtoehtoja. Oppilaitosyhteistyöstä voisi niin ikään olla hyötyä esim. opas- ja oheispalveluja suunniteltaessa, tilojen kunnostamisessa tai stailauksessa. Kokoontumistilojen hallinnoijatahot saattaisivat kiinnostua myös työllistäjänä toimimisesta tilojen kunnostamisissa, mikäli työllistämisen prosessin vaiheista tietoa ja neuvontaa olisi saatavilla tarvittaessa ja selkeästi.

Asumisteemainen kumppanuuspöytä

Hankkeen osatavoitteena ollut tyhjien asuinkiinteistöjen kartoitus ei toteutunut, koska tietoa tyhjästä asuinkiinteistöistä ei hankkeen aikana saatu. Erilaiset asumiskokeilut voivat olla hyvä keino houkutella monipaikkaisia ja vakituistesti alueelle muuttamaan haluavia, mutta ne edellyttävät löydettäviä tai tunnettuja alustoja, monialaista yhteistyötä sekä yhteisistä toimintatavoista sopimista.

Vasta hankkeen lopulla, useiden aihetta sivuaviin verkkotilaisuuksiin osallistumisen jälkeen selvisi, kuinka haasteellisesta aihealueesta oli kyse. Vaikka tiloja olisi hankkeen aikana ilmoitettu enemmän, ei kuitenkaan ollut täysin selvää, mitä asuinkiinteistöjen tiedoilla olisi tehty. Ajankäyttö tämän osatavoitteen edistämiseksi ei missään vaiheessa hanketta tuntunut riittävältä, saati oikea-aikaiselta. Asumisteemaisen kumppanuuspöydän järjestäminen voisi vasta nyt olla ajankohtaista. Vasta nyttemmin alkaa koronapandemian myötä lisääntyvästä maallemuutosta, monipaikkaisuudesta sekä etätyöskentelyn yleisyydestä maaseudulla olla useilla toimijatahoilla enemmän tietoa. Suomen Kylät ry: n maallemuuttoasiamies totesi loppuvuoden verkkotilaisuudessa, etteivät muuttajat välttämättä vielä tiedä mistä etsisivät vapaita maaseudun asuntoja tai tietoa paikkakunnasta yleensä, varsinkin, ellei muuttajalla ole aiempaa kytköstä maaseudulle esimerkiksi sukulaisten tai tuttavien

**Kokoontumistilat tukevat
maaseudun elinvoimaisuutta
myös tulevaisuudessa**

kautta. Maallemuuttoasiamiehen mukaan erilaisille asumiskokeiluille on tarvetta, mutta niidenkin näkyvyyteen tulee jatkossa panostaa voimakkaasti.

Kumppanuuspöydän tavoitteeksi tulisi asettaa asuinkiinteistöjen omistajien tavoitettavuuden lisääminen sekä toimenpidesuositukset kiinteistöistä ilmoittamiselle. Hankkeessa toteutettavaksi suunniteltuun kumppanuuspöytään oli kaavailtu kutsuttavan MASU- ja Tuottava mökki -hankkeiden projektipäälliköt, jokin kiinteistövälittäjätaho, henkilö kunnan teknisestä toimesta sekä kylätoimijoita ja muita aktiiveja. Osatavoitteena hankkeessa oli selvittää millaista rekisteriä tai luetteloa alueen toimijoiden (esim. yhteyshenkilö kyläyhdistyksestä) on mahdollista ylläpitää tyhjästä kiinteistöistä. Asian ennalta selvittämisen tällaisen toiminnan oikeanlaisista käytännöistä arvioitiin voivan luoda pohjaa toiminnan aloittamiseksi. Kumppanuuspöydän tärkein anti tiedon kartuttua olla parhaimmillaan toimijoiden yhteinen ymmärrys niistä toimenpiteistä, joita kukin taho voi osaltaan tehdä asuinkiinteistöjen näkyvyyden ja sitä kautta myynnin tai vuokrauksen edistämiseksi.

Mikäli sopivat ja koko maan kattavat, laajalti tunnetut alustat maallemuuton edistämiseksi saadaan toteutettua, kannattaisi niissä soveltaa ”yhden luukun periaatetta”, jolloin potentiaalinen alueelle muuttaja saisi tietoa asuntotarjonnan lisäksi sekä työpaikoista, etätyö- ja yritystiloista, paikkakunnasta ja sen palveluista yleisesti sekä vapaa-ajanvietto- ja harrastusmahdollisuuksista. MASU-hankkeen maallemuutto.fi -sivustolla on jo otettu askelia tähän suuntaan ja oletettavasti suurta elämänmuutosta suunnittelevat arvostavat helpoja ja paketoituja ratkaisuja unelmansa toteutumisen nopeuttamiseksi ja sujuvoittamiseksi.

6. ALLEKIRJOITTAJAT JA PÄIVÄYS

Iisalmi 19.4.2022

Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Veturi ry

Päivi Koivuluoma

hanketyöntekijä

Minna Partanen

toiminnanjohtaja

Taisto Lappalainen palkittiin

ISALMEN SANOMAT, JUTTU VERKKOSIVUILLA 13.2.2021

PAIKALLISET 13.2.2021 16:02

Ylä-Savon Veturi tekee selvitystä alueen yhdistysten kokoontumistiloista - Ovien halutaan käyvän ahkerasti myös tulevaisuudessa

Päivi Koivuluoma kannustaa ideoimaan kokoontumistiloissa ovi kävisi ahkerasti

Ylä-Savon kylä- ja yhdistystoimijoille opintoretki

KYLÄT
Pirjo Nenola

Ylä-Savon kylä- ja yhdistystoimijoille ja kyläen asukkaalle on tarjolla Kokoontumistilojen selvityshankkeen mukainen opintoretki. Retki suuntautuu Keski-Suomeen lauantaina 30. lokakuuta.

Opintoretken tavoitteena on saada uusia ideoita ja näkökulmia naapurimaakunnan kylätoimijoilta paikallisesti hyödynnettäväksi ja omaan toimintaan jalostettavaksi.

Päivretkellä vierailaan Keski-Suomen vuoden kylä -tunnuksen viime vuonna saaneessa Pasala-Viitakankaan kylässä sekä yhteistyöyhteistyön ja aikaansaamisen lähtökohtana. Lisäksi kohteissa tutustutaan kylätoimijoihin, yhteistyön tuloksiin ja paikalliseen toimintaan.

Vierailut toisaalta ja omista tutuista ympäristöistä poistuminen auttaa usein paremmin huomaamaan paikallista vahvuutta, erityyppisistä ja mahdollisuuksista oman alueen ja toiminnan kehittämiseksi, pohdi hanketyöntekijä Päivi Koivuluoma.

Retki tarjoaa mahdollisuuden verkostoitumiseen muiden toimijoiden kanssa niin kunta- kuin maakuntatarjojenkin yli ja auttaa huomaamaan uusia yhteistyömuotoja sekä kumppaneita myös omalla alueella.

Uskon, että korona-ajan osittain lauantaina kylä- ja yhdistystoiminta käipää nyt uusia vertaistunteja sekä yhteistyöyhteistyön ja hengennousua.

Lisätiedot ja ilmoittautumislomake löytyvät Ylä-

tuloksiin ja paikalliseen toimintaan.

– Uskon, että korona-ajan osittain lauantaina kylä- ja yhdistystoiminta käipää nyt uusia vertaistunteja sekä yhteistyöyhteistyön ja hengennousua.

Lisätiedot ja ilmoittautumislomake löytyvät Ylä-

Päivi Koivuluoma Pasala-Viitakankaan kylätalolla. Huvikennäs on yksi upea esimerkki yhteisöllisyyden voimasta. Kyläyhdistys kunnosti satavuotiaan kylätalon talkoovoimin.

Savon Veturin verkostovuilla ylasavonveturi.fi. Lähtöpaikaksi voi valita Sonkajärven tai Isalmen.

Retkelle mahtuu 50 enint. mukautettua. Mukautetun retken sisältyä myös kahvin ja keittokausen.

Kylätoimijoille tarjolla opintoretki Keski-Suomeen

KYLÄT

Kehittämisselvitys Ylä-Savon Veturin Kokoontumistilojen selvityshankkeen jatkua vuoden loppuun saakka. Hanke järjestää maksuttoman opintoretken Keski-Suomeen lauantaina 30. lokakuuta.

Retki on tarkoitettu yläsavon asukkaalle, kylä- ja yhdistystoimijoille. Retken tavoitteena on

saada uusia ideoita ja näkökulmia naapurimaakunnan kylätoimijoilta paikallisesti hyödynnettäväksi ja omaan toimintaan jalostettavaksi.

Retkellä vierailaan Keski-Suomen vuoden kylä -tunnuksen viime vuonna saaneessa Pasala-Viitakankaan kylässä sekä yhteistyöyhteistyön ja aikaansaamisen lähtökohtana. Lisäksi kohteissa tutustutaan kylätoimijoihin, yhteistyön tuloksiin ja paikalliseen toimintaan.

Vierailut toisaalta ja omista tutuista ympäristöistä poistuminen auttaa usein

paremmin huomaamaan paikallista vahvuutta, erityyppisistä ja mahdollisuuksista oman alueen ja toiminnan kehittämiseksi, pohdi hanketyöntekijä Päivi Koivuluoma.

Retki tarjoaa mahdollisuuden verkostoitumiseen muiden toimijoiden kanssa niin kunta- kuin maakuntatarjojenkin yli ja auttaa huomaamaan uusia yhteistyömuotoja sekä kumppaneita myös omalla alueella.

Lisätiedot ja ilmoittautumislomake löytyvät Ylä-Savon Veturin verkkosivulta ylasavonveturi.fi. Ilmoittautumiset 21. lokakuuta mennessä.

Hanketyöntekijä Päivi Koivuluoma satavuotiaan Pasala-Viitakankaan kylätalon rappusilla. Kyläyhdistys kunnosti talon talkoovoimin.

